

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: BN-1P/13/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3223200478
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Bebjaková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2023:3223200478.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza v konaní pred sudkyňou JUDr. Michaelou Bebjakovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, pracovisko Bánovce nad Bebravou, dieťa rodičov: matky C. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. F. G. F., H. D. B. XXX/X, F. G. F., štátnej občianky SR a otca E. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XXX, štátneho občana SR, o návrhu navrhovateľky: J. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XXX, štátna občianka SR, na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, za účasti prokurátorky Okresnej prokuratúry Bánovce nad Bebravou, takto

rozhodol:

I. Súd z v e r u j e maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX v Bánovciach nad Bebravou do náhradnej osobnej starostlivosti J. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XXX, štátnej občianky SR, ktorá je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu ako rodičia, má právo ho zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

II. Matka maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX je p o v i n n á prispievať na výživu maloletého A. mesačne sumou vo výške 30% zo sumy životného minima podľa osobitného predpisu vždy do 15. dňa v tom ktorom mesiaci vopred s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozhodnutia, a to na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, Nám. SNP 151/6, Partizánske, číslo účtu IBAN: K..

III. Otec maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého A. sumou vo výške 100 eur mesačne vždy do 15. dňa v tom ktorom mesiaci vopred s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozhodnutia, a to na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, Nám. SNP 151/6, Partizánske, číslo účtu IBAN: K..

IV. Stretávanie sa matky a otca s maloletým dieťaťom sa neupravuje.

V. Týmto rozsudkom sa mení rozsudok Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č. k. 2P/46/2008 zo dňa 12.11.2008, právoplatný dňa 16.12.2008, v časti zverenia maloletého A. a v časti určenia vyživovacej povinnosti.

VI. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 15.05.2023 bol Okresnému súdu Bánovce nad Bebravou doručený návrh starej matky maloletého dieťaťa na zverenie mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX do jej náhradnej osobnej starostlivosti, aby nebol počas výkonu odsúdenia jeho otca E. B., nar. XX.XX.XXXX, vyňatý z rodinného prostredia. Dodala, že maloletého má od jedného roka zvereného jeho otec do osobnej starostlivosti rozsudkom sp. zn. 2P/46/2008-38, právoplatným dňa 16.12.2008. Odvtedy maloletý vyrastá v ich rodine a ako stará matka

mu nahradzuje starostlivosť vlastnej matky, ktorá nejavila o neho záujem. Maloletý končí 9. ročník ZŠ a od septembra 2023 má ísť na SOU do Topoľčian.

2. Navrhovateľka svoj návrh doplnila písomne dňa 29.05.2023 a uviedla, že na podanom návrhu trvá, otcovi maloletého dieťaťa navrhuje určiť vyživovaciú povinnosť vo výške 100 eur mesačne a matke maloletého dieťaťa navrhuje určiť vyživovaciú povinnosť vo výške 30% zo sumy životného minima podľa osobitného predpisu, a to s účinnosťou od právoplatnosti rozhodnutia súdu. Čo sa týka úpravy stretávania rodičov s maloletým dieťaťom, toto nežiada upraviť.

3. Otec maloletého dieťaťa sa k návrhu písomne vyjadril podaním doručeným súdu dňa 29.05.2023. Uviedol, že súhlasí s návrhom svojej matky na zverenie maloletého A. do jej náhradnej osobnej starostlivosti a bol by ochotný prispievať na jeho výživu sumou 100 eur mesačne, ktoré výživné bude hradiť z úspor.

4. Súd určil termín pojednávania, na ktoré sa dostavila navrhovateľka, matka maloletého dieťaťa, kolízna opatrovníčka a prokurátorka Okresnej prokuratúry BN. Nedostavil sa otec mal. dieťaťa, ktorý mal doručenie predvolania na pojednávanie vykázané, lehotu na prípravu pojednávania zachovanú a písomne súhlasil, aby súd konal aj bez jeho osobnej prítomnosti. Za zistenia uvedených procesných podmienok súd na nariadenom pojednávaní vec prejednal a vykonal dokazovanie výsluchom matky maloletého dieťaťa, výsluchom navrhovateľky - starej matky maloletého dieťaťa a oboznámil listinné dôkazy: návrh z č.l. 1, lustrácie matky, otca a navrhovateľky č.l. 7, oznámenie o narodení č.l. 8, úradný záznam č.l. 9, správa z ÚPSVaR č.l. 26, správa zo SP č.l. 28-31, správa z ÚPSVaR č.l. 33 a č.l. 38, správa od zamestnávateľa otca č.l. 40-41, vyjadrenie otca k návrhu č.l. 42, vyjadrenie navrhovateľky a potvrdenie od lekára č.l. 43-44, správa o povesti č.l. 49 a č.l. 51, správa zo SP č.l. 52-54, správa KO č.l. 55-56, správa od zamestnávateľa otca č.l. 59, lustrácia otca v ZVJS č.l. 60, pripojené spisy Okresného súdu Bánovce nad Bebravou sp. zn. 6P/20/2020, 1P/3/2020, 1P/110/2009, 2P/46/2008 ako i ostatný na vec sa vzťahujúci spisový materiál a na základe vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový stav veci:

5. Maloletý A. B., nar. XX.XX.XXXX v F. G. F. je dieťa rodičov: matky C. D., L. F., nar. XX.XX.XXXX v Námestove a otca E. B., nar. XX.XX.XXXX v Bánovciach nad Bebravou.

6. Rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou sp. zn. 2P/46/2008 zo dňa 12.11.2008, právoplatným dňa 16.12.2008 bola schválená dohoda rodičov, v zmysle ktorej bol maloletý A. zverený do osobnej starostlivosti otca, matka maloletého A. bola zaviazaná na plnenie vyživovacej povinnosti na mal. A. v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima podľa osobitného predpisu, a to k rukám otca dieťaťa a bolo upravené aj stretávanie matky s maloletým dieťaťom.

7. Navrhovateľka po zákonom poučení, na pojednávaní uviedla, že chlapec je od malička vychovávaný u nich. Otec, jej syn, ho má zvereného do starostlivosti. Maloletý končí základnú školu. Jeho otec od 17.06.2023 nastúpil na výkon trestu. Ona otcovi stále pomáhala so starostlivosťou o maloletého. Výchovné problémy s ním nemá. On ju do troch rokov volal mama, potom už babka. V spoločnej domácnosti žije ona, maloletý, jej syn a do februára minulého roka aj jej manžel, ktorý zomrel.

8. Matka maloletého dieťaťa po zákonom poučení, na pojednávaní uviedla, že s návrhom súhlasí. Teraz je ťažko chorá a aj v minulosti bola jej starostlivosť o maloletého problematická. Jej príjem tvorí príspevok v hmotnej núdzi vo výške 138 eur. Žije sama, v nájomnom byte, ale teraz platí za ňu nájom rodina, lebo jej to nevychádza. Okrem maloletého má dve už dospelé deti. Nevlastní žiadnu nehnuteľnosť, auto, ani nemá úspory. S maloletým je v telefonickom kontakte. Keď sa dohodnú, tak príde aj ku nej. Teraz nebol dlho, lebo bola v nemocnici. Naposledy ho videla na Veľkú noc. Jej vzťah s maloletým je normálny, nemá si na čo sťažovať. Jej zdravotný stav je taký, že jej lekári len predlžujú život, dňa 10.07.2023 ide na chemoterapiu, má rakovinu.

9. Zástupkyňa kolízneho opatrovníka sa na pojednávaní vyjadrila, že vzhľadom ku skutočnosti, že otec maloletého dieťaťa nastúpil dňa 17.06.2023 na výkon trestu odňatia slobody a matka maloletého dieťaťa nie je zo zdravotných dôvodov spôsobilá zabezpečovať starostlivosť o maloleté dieťa odporúča súdu návrhu starej matky vyhovieť a maloletého A. zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti. Otec maloletého dieťaťa bude povinný prispievať na výživu maloletého sumou 100 eur mesačne a matka maloletého

dieťaťa bude povinná prispievať na výživu maloletého sumou 30% zo sumy životného minima podľa osobitného predpisu s účinnosťou od právoplatnosti rozhodnutia súdu. Obaja rodičia budú výživné zasielať na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske. Stretávanie rodičov s maloletým navrhuje upraviť.

10. Prokurátorka Okresnej prokuratúry Bánovce nad Bebravou na pojednávaní uviedla, že vzhľadom na vykonané dokazovanie je zrejmé, že matka a otec aktuálne sa nemôžu osobne starať o maloletého, a preto odporúča zveriť maloletého do osobnej starostlivosti jeho starej mamy.

11. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, pracovisko Bánovce nad Bebravou, odbor sociálnych vecí a rodiny zo dňa 25.05.2023 vyplýva, že matka maloletého dieťaťa je poberateľkou dávky v hmotnej núdzi aktuálne vo výške 138 eur mesačne od 04/2023 naďalej. Otec maloletého dieťaťa je poberateľom prídavku na dieťa aktuálne od 01/2023 naďalej v sume 60 eur mesačne a poberateľom dávky v hmotnej núdzi od 04/2023 naďalej v sume 129 eur mesačne.

12. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni vyplýva, že otec maloletého bol naposledy od 15.05.2023 zamestnaný v spoločnosti Grafton Slovakia s.r.o. a predtým od 01.09.2015 do 11.02.2022 v spoločnosti ALBERT enduro team s.r.o.. Navrhovateľke je vyplácaný starobný a vdovský dôchodok vo výške 582,60 eur a naposledy bola zamestnaná od 01.05.2022 do 28.02.2023 v obci Dvorec. Matka maloletého nemá evidovaného žiadneho zamestnávateľa.

13. Zo správy Sociálnej poisťovne vyplýva, že matke maloletého nie je vyplácaná dávka v nezamestnanosti, nemocenské dávky ani nie je poberateľkou dôchodku. Otcovi maloletého bola vyplácaná dávka v nezamestnanosti od 11.04.2022 do 10.10.2022, nie je evidovaný ako poberateľ nemocenských dávok ani dôchodku.

14. Zo správy Sociálnej poisťovne zo dňa 30.05.2023 vyplýva, že navrhovateľke je vyplácaný starobný dôchodok aktuálne v sume 425,40 eur a vdovský dôchodok aktuálne v sume 157,20 eur.

15. Zo správy od zamestnávateľa otca, obchodnej spoločnosti Grafton Slovakia s.r.o., vyplýva, že otec maloletého bol ich zamestnancom od 15.05.2023 do 17.05.2023, ukončenie pracovného pomeru bolo v skúšobnej dobe, dôvodom bola pozitívna skúška na alkohol. Za mesiac máj 2023 mal čistý mesačný príjem 46,61 eur (za obdobie trvania pracovného pomeru).

16. Z potvrdenia od obvodnej lekárky navrhovateľky zo dňa 29.05.2023 vyplýva, že navrhovateľka je zdravotne schopná celodennej starostlivosti o maloleté dieťa.

17. Zo správy o povesti z obce Dvorec zo dňa 24.05.2023 vyplýva, že navrhovateľka žije usporiadaným rodinným životom, v minulosti pracovala ako administratívna pracovníčka na Obecnom úrade vo Dvorci, v súčasnosti je na dôchodku a naďalej spolupracuje podľa potreby na základe dohôd o pracovnej činnosti ako knihovníčka v miestnej obecnej knižnici. Otec maloletého A. nebol riešený pred komisiou na ochranu verejného poriadku, závažné sťažnosti na jeho správanie doposiaľ zo strany občanov obce nie sú známe. Venuje sa spolu s matkou svojmu synovi.

18. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, pracovisko Bánovce nad Bebravou zo dňa 31.05.2023 vyplýva, že vzhľadom k tomu, že otec maloletého má nastúpiť do výkonu trestu odňatia slobody a matka maloletého nie je zo zdravotných dôvodov spôsobilá zabezpečiť starostlivosť o maloletého odporúčajú návrhu starej matky na zverenie maloletého do jej náhradnej osobnej starostlivosti vyhovieť. Zároveň navrhujú určiť výživovacia povinnosť matke maloletého vo výške 30% zo sumy životného minima a otcovi maloletého vo výške 100 eur mesačne, ktoré budú rodičia maloletého poukazovať na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, s účinnosťou od právoplatnosti rozhodnutia súdu. Zverenie maloletého dieťaťa do starostlivosti starej matky bude v jeho najlepšom záujme. Stará matka maloletého uviedla, že maloletý ju rešpektuje, vážnejšie výchovné problémy s ním nemá, pomáha jej s domácimi prácami aj s prácami okolo rodinného domu. Otec maloletého dieťaťa súhlasí s návrhom starej matky ako aj s výškou výživného v sume 100 eur mesačne. Zatiaľ ešte nevie presný dátum nástupu do výkonu trestu odňatia slobody, je odsúdený na výkon trestu odňatia slobody na 6 mesiacov. Starostlivosť o maloletého doposiaľ zabezpečuje spolu so svojou matkou. Je nezamestnaný, evidovaný na ÚPSVaR, 6 mesiacov poberal podporu v nezamestnanosti, ktorá mu skončila v októbri

2022, t.č. poberá hmotnú núdzu vo výške 129 eur mesačne. Na bývanie prispieva matke a to tak, že prispeje na kúpu dreva a uhlia, zakupuje potraviny do domácnosti. Maloletého A. hradil stravu v škole vo výške 30 eur mesačne, od 01.05.2023 hradí 5 eur mesačne, cestovné do školy vo výške 20 eur mesačne. Navrhovateľka je na starobnom dôchodku, ktorý poberá spolu s vdovským dôchodkom vo výške 580 eur mesačne. Spolu s maloletým a otcom maloletého žije v trojizbovom rodinnom dome, ktorý je v jej osobnom vlastníctve (spolu s jej nebohým manželom, dedičské konanie ešte neprebehlo). Rodinný dom pozostáva z kuchyne a troch samostatných izieb, maloletý A. má samostatnú izbu, otec maloletého prespáva v obývacej izbe a stará matka má samostatnú izbu. Domácnosť je zariadená starším nábytkom, udržiavaná v čistote a v poriadku. Stará matka uviedla, že hradí elektrinu vo výške 70 eur mesačne, vodu čerpajú zo studne, na zimu zakupujú uhlie vo výške 1.200 eur a drevo vo výške 550 eur, pôžičky ani úvery nemá. Maloletý A. je v školskom roku 2022/2023 žiakom 9. ročníka ZŠ na ul. Partizánska v Bánovciach nad Bebravou. Stará matka uviedla, že po skončení základnej školy bude pokračovať v štúdiu na Strednej odbornej škole agrotechnickej v Topoľčanoch, odbor mechanizátor – opravár. Počas školského týždňa bude bývať na internáte. Ošetrojúcou lekárkou maloletého je E. F. E., jeho zdravotný stav je dobrý, maloletý navštevuje kožného lekára. Matka maloletého, p. C. D., uviedla, že so zverením maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky súhlasí. Je ťažko chorá, onkologická pacienta, veľa času trávi v nemocnici, necíti sa dobre. S maloletým sa stretáva sporadicky, nakoľko sa veľmi rýchlo unaví, ťažko sa jej dýcha, býva jej nevoľno, trpí nauzeou. Naposledy sa so synom stretla počas Veľkej noci 2023, kedy boli spolu na návšteve u jeho sestrenice. Maloletý podľa nej nemá záujem o návštevy u nej doma, počas víkendov hráva futbal, trávi čas s kamarátmi, je s ním v pravidelnom telefonickom kontakte. Matka uviedla, že je poberateľkou hmotnej núdze vo výške 138 eur, požiadala si o invalidný dôchodok. Žije v prenajatej garsónke, prenájom hradí vo výške 150 eur mesačne, 50 eur hradí za lieky, finančne jej pomáhajú príbuzní. Výživné ani v súčasnosti neuhrádza, lebo nemá dostatok finančných prostriedkov. V prípade, že bude maloletý zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, je ochotná prispievať na jeho výživu minimálnym výživným. Maloletý A. uviedol, že súhlasí so zverením do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, keď jeho otec nastúpi do výkonu trestu. S babkou má veľmi dobrý vzťah, často jej pomáha s domácimi prácami, alebo okolo rodinného domu. Vo voľnom čase hráva aktívne futbal za obec Biskupice, hráva basketbal, rád sa bicykluje, má kamarátov aj v škole, aj v dedine, chodia spolu von, zahrajú si futbal a podobne. V škole sa učí priemerne, po skončení základnej školy nastupuje na poľnohospodárske učilište v Topoľčanoch. S mamou na t.č. nestráva, telefonovali spolu asi pred týždňom.

19. Z lustrácie v ZVJS vyplýva, že otec maloletého vykonáva trest odňatia slobody od 17.06.2023 do 15.12.2023 (OS Bánovce nad Bebravou, sp. zn. OT/22/2021) v ÚVTOS Ilava.

20. Podľa § 44 odsek 1 - 4 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len "Zákon o rodine") náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím. Náhradnou starostlivosťou je a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len "náhradná osobná starostlivosť"), b) pestúnska starostlivosť a c) ústavná starostlivosť. Súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

21. Podľa § 45 odsek 1 - 9 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa. Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti

uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie. V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu. Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd. Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33. Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd. Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. Súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

22. Podľa § 62 odsek 1 - 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

23. Podľa § 75 odsek I Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané

majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Podľa ust. § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

24. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

25. Podľa § 43 odsek 1 Zákona o rodine maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

26. Podľa § 38 odsek 1 a 2 Civilného mimosporového poriadku (C.m.p.) ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne. Názor maloletého zisťuje súd spôsobom zodpovedajúcim jeho veku a vyspelosti. Podľa povahy veci zisťuje súd názor maloletého bez prítomnosti iných osôb.

27. Na základe vykonaného dokazovania má súd za preukázané, že návrh navrhovateľky J. B. – starej matky maloletého A. do jej náhradnej osobnej starostlivosti je podaný dôvodne, nakoľko takéto rozhodnutie je jednoznačne v záujme maloletého dieťaťa. Súd mal z vykonaného dokazovania za preukázané, že maloletý A. bol rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou sp. zn. 2P/46/2008 zo dňa 12.11.2008, právoplatným dňa 16.12.2008 zverený do osobnej starostlivosti otca. Otec spolu s maloletým A. žijú v spoločnej domácnosti s navrhovateľkou – starou matkou maloletého A. z otcovej strany. Otec maloletého dňa 17.06.2023 nastúpil do výkonu trestu odňatia slobody a so zverením maloletého A. do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky – starej matky maloletého, súhlasil. Matka maloletého nežiadala zveriť maloletého A. do svojej osobnej starostlivosti, nakoľko tejto nie je schopná vzhľadom k svojmu zlému zdravotnému stavu a súhlasila s jeho zverením do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľke. Maloletý A. prejavil záujem zostať v starostlivosti svojej starej matky - navrhovateľky, s ktorou má veľmi dobrý vzťah, pomáha jej s domácimi prácami a okolo rodinného domu. Maloletý v školskom roku 2022/2023 navštevuje 9. ročník základnej školy v Bánovciach nad Bebravou a v budúcom školskom roku bude pokračovať v štúdiu na Strednej odbornej škole agrotechnickej v Topoľčanoch, kde má počas školského týždňa bývať na internáte. Zdravotný stav maloletého je dobrý, navštevuje kožného lekára. S matkou sa stretáva sporadicky, sú spolu najmä v telefonickom kontakte. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd rozhodol tak, že maloletého A. B. zveril do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, jeho starej matky, ktorá je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého v rovnakom rozsahu ako rodičia, má právo ho zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

28. Pri určovaní výšky vyživovacej povinnosti rodičov voči maloletému A. súd zohľadnil osobné, majetkové a zárobkové pomery rodičov ako aj opodstatnené potreby maloletého dieťaťa. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil, že matka maloletého nemá okrem neho žiadnu inú vyživovaciu povinnosť. Jej príjem predstavuje dávka v hmotnej núdzi, ktorú poberá vo výške 138 eur mesačne, iný príjem nemá, nevlastní žiadne majetok vyššej hodnoty ani žiadne úspory. Výdavky matky predstavuje výdavok na bývanie, nájomné vo výške 150 eur mesačne, s úhradou ktorého jej pomáha rodina, vzhľadom k výške jej príjmu a skutočnosti, že je onkologická pacientka, s ktorým zdravotným stavom má tiež zvýšené náklady (mesačne hradí za lieky 50 eur). Otec maloletého A. je t.č. vo výkone trestu odňatia slobody, kde má zabezpečené všetky základné potreby. Pred nástupom na výkon trestu odňatia slobody bol otec maloletého nezamestnaný, evidovaný na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny, avšak podpora v nezamestnanosti mu bola vyplácaná len do októbra 2022. Odvtedy až do nástupu na výkon trestu odňatia slobody poberal dávku v hmotnej núdzi vo výške 129 eur mesačne a prídavok na dieťa vo výške 60 eur mesačne. Na bývanie prispieval svojej matke tak, že prispel na nákup dreva a uhlia a zakupovaním potravín do domácnosti. Maloletý A. je žiakom 9. ročníka základnej školy na ul. Partizánska v Bánovciach nad Bebravou. Má veku primerané potreby. Okrem bežnej stravy má maloletý zabezpečenú stravu v škole, ktorú mu hradil otec vo výške 30 eur mesačne (od 01.05.2023 vo výške 5 eur mesačne). Cestovné do školy vo výške 20 eur mu taktiež hradil otec. Maloletý má dobrý zdravotný stav, navštevuje len kožnú ambulanciu. Súd na základe zistených skutočností dospel k záveru, že obaja rodičia sú povinní prispievať na výživu maloletého A. podľa svojich schopností

a možností v takom rozsahu, aby pokryli potreby a záujmy maloletého s prihliadnutím na jeho vek a opodstatnené potreby. Z uvedených dôvodov, so zohľadnením opodstatnených potrieb maloletého A. a so zohľadnením majetkových a zárobkových pomerov, možností a schopností oboch rodičov maloletého tak súd dospel k záveru, že je v schopnostiach a možnostiach matky maloletého prispievať na výživu maloletého A. len vo výške 30% zo sumy životného minima podľa osobitného predpisu, ktoré výživné je matka povinná platiť na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske vždy do 15. dňa v tom ktorom mesiaci vopred, s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozhodnutia. Taktiež je v schopnostiach a možnostiach otca maloletého A., ktorý sa t.č. síce nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, ktorá skutočnosť však nemôže byť na ujmu maloletého dieťaťa a vyživovacej povinnosti jeho otca k nemu, keď výživné má prednosť pred inými výdavkami povinnej osoby; prispievať na výživu maloletého A. sumou 100 eur mesačne. Výživné je otec maloletého povinný platiť na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske vždy do 15. dňa v tom ktorom mesiaci vopred s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozhodnutia, pričom súd považuje takto určené výživné za primerané a nevyhnutné i s prihliadnutím na opodstatnené potreby maloletého, pričom uvedenou sumou mesačného výživného zo strany otca žiadala otca maloletého zaviazat' aj navrhovateľka, ktorej súd zveril maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti.

29. Nakoľko matka a otec maloletého dieťaťa rovnako ako aj navrhovateľka zhodne uviedli, že o úprave styku rodičov s maloletým A. sa vedia dohodnúť, nežiadajú upraviť stretávanie sa súdnou cestou, súd stretávanie sa matky a otca s maloletým A. neupravil.

30. Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam, došlo k zmene rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č. k. 2P/46/2008 zo dňa 12.11.2008, právoplatný dňa 16.12.2008, v časti zverenia maloletého A. a v časti určenia vyživovacej povinnosti.

31. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 C.m.p., kedy žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Prievidza na Krajský súd v Žiline.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil. Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Osoba oprávnená podať odvolanie sa môže odvolania vzdať. Vzdať sa odvolania možno len voči súdu, a to až po vyhlásení rozhodnutia.